

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYEI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKŰ HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beregszász, Verébgyér 1.

Laptulajdonos: a szerkesztőség.

Felölös szerkesztő:

Bertók Béla.

Főmunkatárs:

Bary Gyula.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Ffyes szám 20 f.

Hirdetési díjak:

megállapodás szerint

Mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás.

Tanulságos és érdekes kiállítás volt Munkácson okt. 23—30-ig. A hegyvidéki kirendeltség nagyon helyes szempontból fogta fel hivatását, amikor ezt a kiállítást rendezte. Mert nem csupán azzal lehet segíteni a gazdaságilag elmaradt népen, hogy in-
...vetőmagot osztogatnak nekik, hanem a legelőket létesítenek, olcsó földmunkákat szeréznek és sok más módon elősegítik a szegény népnek anyagi boldogulását, hanem az is szükséges, hogy ismereteiket gyarapítsák, látókörüket tágítsák s bemutassák azokat a modern eszközöket, amelyekkel helyzetük javítását eszközölhetik. Sőt értelmi erejüknek fokozását épen oly fontosnak tartjuk, mint anyagi segítségüket. A két irányu tevékenység hozhatja meg csak az óhajtott gyümölcsöt, — a hegyvidéki nép gazdasági s kulturális ujjászületését.

Épen ezért tartjuk helyesnek a kiállítások rendezését s óhajtuk, hogy ez az első kísérlet, — amely igen jól bevált, — ne csak kísérlet maradjon, hanem mindig szélesebb alapokra fektetve, évről-évre megvalósuljon. Nemcsak a kulturális szempont, hanem az üzleti érdek is ezt parancsolja, elég

reámutatnunk e célból az árdánházai szövőipari szövetkezet termékeire, amelyek osztatlan tetszést arattak, továbbá a mostanában kezdeményezett fafaragó háziipari termékeire, amelyeknek piacot kell teremteni s épen ezért a nagy közönséggel is minél szélesebb körben meg kell ismertetni.

A kiállítás megnyitására ott voltak Szomjas Lajos miniszteri tanácsos, Beöthy Pál dr. főispán, Nedecey János, Barta Ödön orsz. gyűlési képviselő, Ferenczy Béla honvédezzredes a tisztikarral, Márk közös hadseregbeli őrnagy, Cseh Lajos polgármester a városi tanács tagjaival. Sporzon Pál gazd tanintézeti tanár, az uradalom tisztikara, a miniszteri kirendeltség tagjai s Munkácrról és vidékéről igen sokan.

A kiállított tárgyak 3 deszkaépületben voltak elhelyezve. Egy épületet a Kovács Antal orsz. méhészeti kiállítás foglalt el teljesen. A tárgyakat mind a gödöllői állami méhészet gazdagság állította ki. Minden a méhészetre vonatkozó tárgy föltalálható volt a tanulságos kiállításon. A legnagyobb épületben a gazdasági gépek és eszközök nyertek elhelyezést. Legtöbb tárgyat állított ki a Clayton és Schuttleworth gyár, vetőgépeket, konkolyválasztókat, ekéket, boronákat, darálókat, morzsolókat, répvágókat és kapálógépeket. Kühne Ede mosoni gyáros magyar rostákat, konkolyzókat, kézi cséplőgépet, répa és szecskavágót, hegyi váltva forgató ekét, boronákat s egy szabadalmazott tolokerekess vetőgépet állított ki. A magyar mezőgazdák szövetezete a mezőgazdasági gépeken kívül, szőlő és borgazdasági cikkeket, permetező

ket, kénporozókat, szőlőmorzsolókat, prést, baromtenyésztési eszközöket, tejgazdasági gépeket, üvegvakjöpülőket küldött a kiállításra. Schottola Ernő budapesti gyáros kizárólag bergazdasági gépeket állított ki. Kalmár Zs. hódmezővásárhelyi gyáros saját rendszerű 6 drb. terményrostát s 1 drb. lenmagtisztítót, Dom József békéscsabai gazda saját találmányu törekrostát állított ki.

A Geitner és Rausch budapesti cég kiállításában a tojáskeltető gépek, egy kis háztartási gyümölcs- és zöldségaszaló, Melotte-féle separátor (tejfőtőző), tejszállító kannák s egy gőzmosógép láthatók.

A budapesti szivattyu és gépgyár r. t. (ezelőtt Walser) tüzi- és kertí fecskendőket, szivattyukat állított ki.

Egy rendszeres tejgazdaság összege gépeit állította ki a budapesti Alfa separátor r. t. Ezekon kívül háztartási tejkezelő eszközök láthatók a csoportban.

Utazásra, gazdasági és házi használatra alkalmas hatalmas fényű acetilen lámpákból igen szép és nagy készletet mutatott be Bárdi József budapesti gyáros, akinek rendszere szerint az ilyenmü lámpák teljesen veszélytelenül használhatók.

Két különböző nagyságu szeszfőző gépet mutat be Sangerhasen budapesti gépgyára.

Mauthner cég bemutatta kertészeti telepének a párisi kiállításra készült utánzatát miniatúr természetű parkjával, virágzó kertí ágyaival, továbbá a központi áruházat is hasonló alakban. A feltűnő és mindenki által meghámuló szép és tanulságos képhez, méltóan illeszkedett az állványon csinos üvegekben elhelyezett vetőmag gyűjtemény.

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

Engem szeress.

Irta: Aniane.

A szépséges Szepesség zöldelő, viruló völgyében, pompás parkjában mereng Amanda asszony. Körülveszi a természet szépsége és a jólét. A munkás asszony rámondaná:

— Mily boldogan heverészik édes semmittevésben, illatos fái alatt ringó hálójában! — És ő mégsem érzi az édes semmittevés gyönyörét! Bágyadtan nyulik el lustának látszó alakja a drága pongyolában s nem látja senki, hogy a csipke alatt mily érzések nyugtalanítják szívét. Mily lázasan ver a leg-hatalmasabb, legemésztőbb, a leggyötrőbb, legélesebb érzelemtől, a szerelemtől!

Szemeiben érzelmek tüze lobog talán, azért süti le, mialatt ősz ura kedvtelve nézi cifra ruhába bujtatott, művésziesen megfésült, szép feleségét, akiért az egész vármegye irigyleti. Van és miért? Mig őszhaju ura jó-ságos tekintetével, hogylétéről tudakozódik, addig ő egy fekete ragyogó szempárról ábrándozik. Ha feléje hajlik az ura tuskés arca, ő egy fekete selymes szakállu archoz vágyik simulni. Mig lelke a másíknál időzik, addig tűrnie kell e duzzadt képtü ember öleléseit. Behunyja szemeit, hogy ne lássa az érzéki lobogást szemei tüzében. Csak arra — arra

gondol, a nyulánkra, a kedvesre, kinek szerelme a lelkéből is fakad.

E napokban kell erre jönnie „esupa véletlenségéből” Amanda sejtí ezt. A lombos fák szerelmesen egymásfelé bujva jószágon biztatják: „Te is összebujhatsz már a tieddel! Jön, jön! Meglátod! Nem nézel felénk többé oly sováran!” És ime be is válik ígértök. Megjött, kire folyton gondolt, kit lelki szemével eddig is látott s most igazában gyönyörködhet benne. De nem, nem szabad! Repülne feléje-élebe örömmujongva s állnia kell méltóságteljesen folyosóján! Kacagna szemébe, szívébe s csak mosolyogni szabad! Kéblére borulna szenvedélyesen s csak fejével szabad biccentenie

Rászorítaná sóvárgó, égő ajkait az övére és össze kell szorítania. Csoda, hogy ki nem csattan a pirosuló vér belőlük!

Elmult szerencsésen a találkozás örömteljes s mégis oly nehéz pillanata anélkül, hogy a férj a forró pillantásokat észre vette volna. Nyugodtan hagyta magukra alkonyatkor, hűvös lévén már neki az erős levegő. Bezzeg jól esik az esti levegő a fiatalabbak égő orcáinak! Azokat lágyan csókolja. De ki hűsíti a forró szívek tüzét? Merengve sétál egymás mellett hangosan zakatoló kebellet, néma ajakkal a legszeretöbber emberpár a legszebb kertben s még sem a paradicsomban! Karját Ottójáéba fűzve élvezi közelletét. Oly egészen az övé lelkéstől! Látja szeme pillan-

tásából, mely belésimul melegen az övébe. Oly édes szerelmesen! Több benne a fájdalom, mint a kéz és a hosszú-hosszu, mély-séges pillantás nyomán csók helyett köny fakad.

Istenem! Mi mindent nem reméltek e találkozástól s mégis, mégis! Vértük lázas lüktetését kell, hogy megnyugtassa szigoru rendreutásító arcával az „erény”. Csókjuk mézét elkeserítene a tudat, hogy „lopott.” A sűrű bokrokból mintha azt sziszegné a rábeszélő kigyó: „Nem csók az, amely tiltva nincs”. És ök mégis tétován néznek egymásra. Mig benn nyugodtan horkol a békés lelkü öreg férj, addig itt künn két ifju szív vívja legnehezebb küzdelmét. Oly közel vannak egymáshoz és mégis oly messze! A férfi erősebb. Tartja magát, mialatt szépének nyugodtnak látszó hangon mondja:

— Ez ugyan legszebb napja életemnek, de még sem kívánom megismételni, vágytam reá s most leakarok róla örökre mondani. Vagy jöjjön velem, vagy maradjon örökre! De így nem láthatom. Minek kinozzuk egymást? Ha nem szakíthat, úgy nézze egymágában e virágokat. Ezek nem bántják, nem zavarják, mint az én kéő tekintelem. Ezek nem dulják fel lelkinyugalmát, mint az én közelletem. Váljunk el örökre!

Ottó erős keze reszket, mig a hölgyét csókolja. Ajkai bensőleg tapadnak a lány fehér kezekre, mintha ajkakra szorítaná néma szeretetben.

A Hungária budapesti műtrágyagyár különböző műtrágyákat mutatott be egy állványon üvegpoharakban és zsákokban.

Frühmond Gyula díszétel készítő szerzőszámokat állított ki.

Csinos kiállítású s igen célszerűnek tartott Munkácsy-féle 4 db. takaréktűzhely is volt kiállítva, melyeket Markhót és Lossinszky okl. gépészmérnökök árúsítanak Budapesten.

A munkácsi iparosok közül Árvay Ferenc szíjgyártó állított ki igás szerszámokat szép csoportban.

A baloldali kis épületben volt elhelyezve az árdánházi szövőipari szövetkezet kiállítása, mely 5 szövőszékből s kész szövött árukból állt. A szövőszékeken munkában lévő áruk (lepedő, törülköző, pohártörő, damaszt abrosz, szmirnaszőnyeg) szövését folytatták, a kész áruk pedig a műhely készítményei voltak. A kiállítás e része meglepő.

Amennyiben nem várt, de örömmel s elismeréssel tapasztalt szép eredményét mutatta be azon helyes tapintatnak s buzgó munkának, melylyel a kirendeltség hivatászerű kötelességét teljesíti és biztató reményt nyújt arra is, hogy a népsegítésnek eredménye lesz, mert a rutén még sem olyan tunya és tanítatlan, mint aminőnek a felületesen ítéltő hír mondja, hanem a dologra is rászokik, csak ki kell kutatni a neki való munkát; kulturában is előhalad, csak legyen aki vezesse, oktassa. — A műhely jelenleg készít egyszerű és duplaszélű vásznat, pohártörőt, törülközőt, függönyt, takarókat, vászon ruházóveteket, zsakart és damaszt abroszokat, asztalkendőket, kávés garnitúrákat, jutta futószőnyegeket, szmirnaszőnyegeket. E fajta cikkekből állott az árukiállítás is, amelyből a közönség sokat megvásárolt és sok megrendeléssel bízta meg a művezetőt.

Meg kell még emlékeznünk Sajovic József munkácsi építési vállalkozó keramit és beton gyárműveiről, melyek a kiállítás területének közepén szabad ég alatt voltak elhelyezve.

Az idő s a hely bizony nem kedvezett a kiállításnak. Egész héten esett az eső s a Dubrava sáros mezeje sem alkalmas kiállítás tartására. Reméljük azonban a legjobbat, hogy t. i. jövőre szebb időnk lesz s az alkalmasabb helyen szélesebb alapokra fektetett érdekes kiállításban ismét gyönyörködhetünk.

Rákóczy kastélyából — korcsma.

Magánúton értesültem róla s ezért csak fentartással teszem közzé a hírt, hogy a gróf Schönborn-féle hitbizományi uradalom tulajdonában levő beregszászi régi Rákóczy-kas-

Fájdalmasan vesznek bucsút, anélkül, hogy Amanda a sokszor kiálmodott ölelésben részesült volna. Nincs ereje ráborulni, megcsókolni. Ugy véli el nem szakadhatna onnan. Remegve kéri: „El ne felejtés.” Évekig visszaidézi e kedves jelenetet Amanda, de bezzeg a férfitől ki kívánná — hacsak a szerető asszony nem — hogy egy kézcsonkon, egy szerelmes pillantáson élősködjék egész életén. Elég szép és regényes dolog, hogy legénynek maradt. A többit bizzuk az életre, a világszokásokra. Mindenki példás gentlemannak ösmeri Ottó urat. A férfivilág irigylő állásáért, a hölgyvilág kényeztetni, kedvelni legény voltáért s Amanda asszony könynebuln s óhaját árnyékos parkjában, ha eléved hozzá a hír, hogy: „Csak agglégény marad az Ottó! Ugy látszik nincs szerencséje a szerelemben.”

Ismét nyár van. Amanda asszonyba újra feléled, ami ugyan ki sem aludt, csak szunnyadozott, a vágy! Valami ellenállhatatlan erő vonzza Ottó felé. Csak egyszer látni megszólítani és meghalni! Gondolja. Férje törekeny aggá lett, ő viruló, erős, 32 éves asszony. A hajában fénylő ezüstszálak intik, hogy siessen élni. Idegrendszer az örökös önkézüdéstől erősen rongált, gyógyítást, igényel, de ki az orvosa ennek? Azt hiszi, tíz év után jobban lesz. Ő is öregebb lett azóta. Várakozás teljesen, kíváncsiskodva, idegesen dobogó szívvel lép meg munkájában irodaszobájában s mikor kopogtatására valaki az

télyt az uradalmi intézőség vendéglővé akarja átalakítani. A forrás, ahonnan tudomásomra jutott a dolog, nem hivatalos és nem hiteles. Ha ennek dacára e helyütt mégis szóvá teszem a kérdést, ezt azért teszem, mert azt, hogy akkor szóljak a tárgyhöz, mikor már betegezett dolog és segíteni rajta többé sem szép szóval, sem bottal nem lehet: elkésett és hiábavaló dolognak tartanám. Ha van a hírből valami igaz, addig kell azt megakadályozni, amíg nem bevégezett ténnyel, hanem csak szándékkal, vagy tervvel van dolgunk.

Azt hallottam, hogy a mostani lakókat kiköltöztetni készülnek, illetve felmondanak nekik, hogy a vendéglő minél előbb elfoglalhassa az épületet. Ha ezt olyan épülettel teszik, amely közönséges magántulajdon s amelynek erre a célra való felhasználása senki más nem érint, mint a boldog tulajdonost, aki ezen az uton reméli pénztárcája tartalmát megnagyobbítani: ahhoz semmi közünk. Rákóczy kastélya azonban nem ilyen közönséges magántulajdon. A rideg magánjog szempontjából ugyan igen, de itt nem az a forog szóban. Rákóczy kastélya történelmi műemlék, melyhez — ha más nem is — minket beregszásziakat hazafias kegyeletérzés fűz. Dicső idők emléke leng felénk, ha közelében járunk, amely emlékek semmiképpen sem hizeleg, ha borgöz és tivornyáillat vegyül belé. Ezt az emléket mi megakarjuk őrizni most és jövőre is. Nem gróf Schönborn érdekében, hanem annál a hazafias érzelmenél fogva, amely minden jóérzésű embert tiltakozásra készít ilyen és hasonló lelketlenség ellen. Kegyeletlen és kegyetlen embereknek jöhet csak ilyen gondolatuk, akik előtt semmi sem szent, legkevésbé hazájuknak történelmi múltja.

Nem csodálkozom a híren, ha az uradalom ügyeit ma is, mint régen, még mindig osztrák és cseh beamterek intézik. Köz tudomás szerint azonban ma már az uradalom hivatalában magyar honpolgárok ülnek, akik minden valószínűség szerint számot tartanak rá, hogy hazafiságukat senki kétségbe ne vonja. Ezekről az uraktól, de főképpen a vezetőiktől megkövetelünk annyi hazafias kegyeletet, hogy az olyan történelmi emléket, mint a beregszászi Rákóczy-kastély, hozzá nem méltó üzleti célokra felhasználni ne engedjék.

Az uradalmi intézőségnek ez a sikertünetek gondolt ötlete a fáma szerint úgy keletkezett, hogy egy élelmes üzletember tetemesen nagyobb bérösszeget ígért a kastélyért, ha vendéglővé alakítják által, mint amennyit a mostani lakók fizetnek. Nos, én mindaddig, míg kétségtelenül meg nem győződöm róla, nem hiszem, hogy az uradalom intézőségében ilyen alacsony érdektől vezérelt kufár-szellem lakjék. Nem hiszem, hogy nyomorult néhány

ajtóhoz siet, azt véli, nem lesz ereje megállni. Kénytelen lesz karjaiba hullni, de ime, csodák-csodája! Nem ő nyitja ajtaját! Nem ő fogja fel karjaiba tántorgó alakját! Nem. Egy babaarcu, kék szemű, illatos hölgyecske vakító felharsogó fogakkal, gunyosan vigyorgó tekintettel. „Kicsoda ön? nyógi elhaló hangon Amanda. A—az Ottó ur neje — gazdasszonya,” neveti inkább, mint mondja a kérdezett. Amanda elfojtott sikolyára kisért a háziúr. Megdermedve nézi a két nőt. Nem szól. Lehajtott fővel, megrendülve nézi első ideálja mély fájdalmát. A szobaasszony a cicák alatomosságával elszompolyog, kárörvendve gazdája zavarán.

— Ugy van jól, amiért nem vitte tegnap, mint megannyi mágnás, a virágkorszóra kocszni.

A két szerető lélek megint szembeáll, különös érzelmekkel küzdve. Sápadtan, fájdalmasan néz a férfi. Égő arccal, szemrehányó tekintettel a nő, csak szemek beszélnek. A nő keze idegesen reszketnek, a férfi bágyadtan csúng alá. Nem is kísérel megfogni ideálja tiszta kezét, tekintetével csókolja azokat. Már nem mer hozzá közeledni. Az asszony zokog föl először:

— Méltó büntetés ért? Hites asszony létemre eljöttelek megnézni... bár tiszta szándékkal... csak látni vágytalak, hogy új erőt gyűjtsék a további küzdelemre. De eszményképem eltört! A gyönyörteljes megtelepedésből kinos telepedés lett, mi megsem-

száz forintért (több aligha lehet, — melyre) a gróf, — hála a Gondviselésnek! — rászorulva épenséggel nincsen, — képes legyen ilyen kegyeletértésre, ekkora barbár eljárásra. De a hír bejárta a megyét, megütközve hallottam többfelől s ha van benne valami, addig kell megakadályozni tűzön-vízen által, míg előtte vagyunk.

Beregszászban kétszeres buzgalmat kellene kifejteni, hogy a műemlékek épségben maradjanak s hozzájuk nem méltó célokra fel ne használtassanak. Alig van város az országban, mely műemlékekben olyan nagyon szégyény volna, mint a miénk. Piszkoljuk be a Rákóczy emléket is azzal, hogy kastélyába — szégyen a gondolata is — kocsmat telepi tünk, akkor megsemmisítettük azt az egyetlen történelmi épületünket is, melylyel idegenek előtt eldicselkedhetünk. Vagy ismer valaki olyan embert, akit egy még oly szolid vendéglő látára is kegyelet érzése fog el?

Még egyszer ismétlem, nem hiszem, hogy való legyen a hír. De mivel számyra kelt, nagyon megnyugtató lenne, ha illetékes helyről mielőbb hozzánk érkeznek a cáfolat.

Várjuk, hogy jöjjön és hisszük, hogy el nem marad.

Horthy István.

A nő társadalmi múltja. 16

A romantikus mozgalom női alakjai közül Armini Bettina fanatikus Goethekultusza és Goethe anyjával és magával a költővel való levelezése által lett híressé. A természet szépségének iránti fogékonysága a költészetre képesítette volna, ha formaérzékkel rendelkezik. Élete utolsó éveiben bizonyos ideges szenvedéllyel szocialis, vallási és állami kérdésekkel foglalkozott. Romantika és forradalom, pantheizmus és kereszténység a nagytehetségű nő világnézetét nem egyszer sajátos módon zavarták össze.

Franciaország a 19. század kezdetén büszkén tekinthetett egyik kiemelkedő női alakjára: Madame Staëlra, Necker szélemes leányára. Mint Rousseau rajongó hive, egészen az ő eszméinek hatása alatt állott és még sokkal határozottabban alakult ki, mint elődje. Az értelmi mozzanatok e nőnél erősen uralkodtak, anélkül, hogy érzelmi világa ezáltal csorbát szenvedett volna. Mint Napoleon erős ellenfele és mint az alkotmány hive, gyűlölte a kormányt, megvetette az anyagi gondolkodást, mely Franciaország kulturális életét uralta és az egyedüli üdvösséget a német idealizmusban látta. E meggyőződésből kifolyólag írta Staëlne egy évi németországi tartózkodása után De l'Allemagne (Németországról) című művét. Írt regényeket is, melyekben a női emancipáció kérdését először vetette felszínre. Politikai és irodalmi iratai mind az anyagság elleni erős küzdelemről tesznek tanúságot.

misített. Oh! honnan vegyem vissza ábrándjaimat, illuziómat, mik szép álomba ringattak e sivar valóban?! Nem, nem tudok így élni, minden nélkül, még álom nélkül is! Szólj! Igazold magad! Mondd, hogy elfeledtél, hogy nem szerettél, hogy sohasem gondoltál reám. Józsanits ki! Tépd el álomképeimet! Döfd belém a legéesebb tört, ne kiméj! Hadt vérezen el e szív, nincs reá szükség! Haza csak testemet kell vinnem. Mondd, hogy ezt a kéjes ajku, festett arcu leányt szereted! Mondd, mond! Oh mond! Kigyógyítsz velem!

Székebe roskadva hallgatja Ottó igazoló szavait:

— Csak téged szerettelek, és szeretlek lelkeimmel, bár nincs hozzád jogom. Nem csaltalak meg. Lelkemben csak téged imádtalak. De ajkaid szentek voltak előttem. Azokra csak imádatl néztem, ezeket az élet kíválmait kielégítve csókoltam. Házi tűzhelyet más nővel nem tudtam szentnek elképzelni, mint azt hitvéslemben kiálmodtam, hát agglégénye maradtam eszményképemnek... De egy kézcsonkon élősködni nem lehet Amandám! Míg te elsovárgasz platánfáid alatt megkönyezve első szerelmedet, addig a férfi elzárja első szerelmét. Szívében oltart emel neki. Lelkében hordja képét. Az életben dolgoznia kell fejjel, szilárd idegekkel. Nem érlelhet, nem szomjuhozhat vágyakozva a férfi, Amandám. Ha nem lehet övé

Egy „Indiana“ nevű regénynek 1832-ben egy George Sand nevű ismeretlen írónőtől való megjelenése eseményszámba ment és szerzőjét elsőrangú hírnévre emelte. Kezdetben senki sem sejtette ennek kiletét, később azonban köztudomású lett, hogy ez senki más, mint Dudevant báróné. Akkortájt halatlan bátorsággal lépett fel a nő a házasság intézménye ellen, mint amely a nő legszenvedőbb érzelmeit béklyókba szorítja. A házasság reformja, a férfit előnyben részesítő törvények megszüntetése, a törvénytelen gyermekek sorsának enyhítése voltak jelszavai: Franciaország társadalmi életét keményen megtámadta és ennek átalakítását sürgette. Tetterőben és szellemi mélységben ugyszólván felülmulta Georg Sand férfi harcostársait. A szenvedélyes forrongás korában egészen Saint Simon és Laménais socialisták hatása alatt állott.

Franciaországban, Németországban és Angliában a nők e korban erős irodalmi működést fejtettek ki, de a többi országokban ugyszólván semmi tevékenységet nem mutatnak fel.

Ami a nők szinpadai szereplését illeti, nem mindig uralkodott az a nézet, mintha épen a nőt illetné meg az első hely a szinpadon. A régi görögök és rómaiak p. o. színésznőkről tudni sem akartak és ha az első római császárok korában idegen származású színésznők, táncosnők és énekesnők Rómában nyilvánosan szerepeltek is, ez nem volt hosszútartamu.

A kerestyénység behnzatala után a nő nem hosszú időre teljesen letűnt a szinpadról. A lassanként keletkező egyházi drámák csak férfi színésznész alakítását vettek igénybe és amikor a 10. században a drámai költészet eredeti jogait ismét visszanyerte, a nő szerepeket női ruhába öltözött férfiak adták elő. A szinpad költészet teljes kialakulása tulajdonképp csak a 19. században és mindekelőt Franciaországban ment végbe, hol a híres Elisa Rachel Felix, ki még 1830-ban nővérevel mint utcai énekesnő járta be Páris, már 8 évvel később a Theatre francaisban klasszikus szerepben vívta ki első diadalát. A franciák ő benne még mainapság is az antik szerepek mesteri alakítóját látják.

(Folyt. köv.) Tannhäuser.

Az Ung—Beregvármegyei Tanári Kör gyűlése.

Az Ung—Beregvármegyei Tanári Kör október hó 28-án Beregszászban tartotta rendes évi közgyűlését, melyen Ungvárról 7, Munkácsról pedig 6 tanár jelent meg. Jelen volt még a közgyűlésen dr. Liffa Aurél főgeológus, miniszteri kiküldött is, aki városunkban tartózkodott az ártézi kút furása ügyében.

Schürger Ferenc elnök üdvözölvén a közgyűlésen megjelent tagokat, néhány szóval jellemzi a mai politikai, társadalmi és közgazdasági viszonyokat, melyek kevés vigasztalást nyújtanak. Elégületlenség van mindenfelé. És mintha ezen elégületlenségnek az

az az imádott, édes, kivel paradicsommá válna élete, éli „ilyennel“ pokoli szerelemmel.

Amanda mereven nézi régi imádját és lassan-lassan kezdi érteni az élet reális fogalmait. Sajnálja ezt a nagy, gyenge gyereket, ki nem birt úgy küzdeni, mint ő az élettel. Nem veti meg, nem! Kezét az övébe csusztatja s diadalmas büszkeséggel érzi, hogy ő az imádott, kinek lábaihoz borulva nem mer szerelmet koldulni. A másiktól követeli. Ő a lelke fele. — Csak úgy szereti mint régen. Küzd még benne egymással a büszkeség, szerelem, erény s féltékenység, hogy melyik győzött, kutassatok! Én csak e két szót hallom a nő ajkairól elrebegni:

— Engem szeress!

Hallgassatok el ti ítélkező erényes nők s józan férfiak! Ne profonizáljátok a szerelmet! Nagy s dicső érzés az. Az istenek is szerettek!

iskola lenne ősforrása, a Társad. tud. társaság ujabban az iskolát, főleg a középiskolát támadja, mely ellen a fölolvásoknak egész légióját léptette fel. Pedig ez iskolázás mai rendszere nagyon megállja a kritikát; nem mintha egyben-másban rá nem férne a reform, mit épen a tanárok sürgetnek, hanem a tanrendszer a maga egészében sokkal föltötte áll a régi tanrendszernek. Ezt persze csak azok ítélik meg, akiknek az iskola körül tapasztalataik vannak, mert csak ők ismerik azon nehézségeket, amelyekkel a tanrendszer változtatása jár.

Ennek illusztrálására felhossa a fokozatos szelekciót. Mindenki megvan győződve ennek helyességéről s az Ertesítők mégis a felső osztályokban bukottak magas százalékáról számolnak be. Mert ezer ok akadályozza ennek keresztülvitelét, melyek között a szülők nagy előszeretete a gimnázium iránt egyike a legfontosabbaknak. Emellett az előbbivel összefüggésben a vándortanulók akadályozzák a tanulók kiválasztását, mert az elterelt tanulók helyébe a mai gimnáziumokban elbuktatott tanulók lépnek. Ennek megszüntetésére ajánlja, hogy minden intézet tartozik a maga bukott tanulóit is mindaddig befogadni, míg a törvény szerint joguk van iskolába járni. A laikusok azt hiszik, hogy pusztán a tanároktól függ, hogy a felsőbb osztályokban már csak jó tanulók járhaszanak, pedig a tanároknak erre való törekvését sok minden akadályozza. S így vagyunk majdnem minden paedagogiai kérdésel. Az iskolán kívül állók tehát nem lehetnek illetékesek az iskola tanrendszerének elítélésére, bírálatukat köszönettel vesszük, de csak annyiban, amennyiben igazán tapasztalt konkrét bajokra vonatkoznak.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után következett Gedai József titkár jelentése, melyben a kör tavalyi működéséről számol be és Rodt Lajos pénztári jelentése. Ezután Klauber Frigyes munkácsi áll. főgimn. tanár olvasta fel figyelemreméltó és érdekelítő értekezését a magyar stílus tanításáról. A fölolvást élénk eszmecsere követte, melyben Nyers Károly, Mazuch Ede, Telkes Sándor, Könyve, Gedai és Buljovszky tanárok vettek részt.

A közgyűlést társas vacsora követte a Casino olvasótermében, amikor is a beregszászi áll. főgimnázium tanári kara fényesen megvendégelte az ungvári és munkácsi tanárokat. Felköszöntőkben sem volt hiány. Sirokay Albert, ungvári kir. kath. főgimn. tanár a kör történetét vázolja és Schürger Ferenc elnököt élteti, mint akinek a kör fennmaradásában és felvirágoztatásában oroszlánrésze van. Schürger Ferenc elnök lelkes szavakkal a vendégeket élteti, kik fáradságot nem kímélve idejöttek, hogy közreműködésükkel dokumentálják a kör fontos hivatását.

Felköszöntőket mondtak Vožary, Makoviczky, Nyers, Janka, Klauber tanárok és még többen. A kedélyes társasvacsora csak a hajnali órákban ért véget.

VEGYES HIREK.

* **A szatmári egyházmegye új püspöke.** A hivatalos lap október 27-iki száma közli, hogy a király Dr. Mayer Béla bosoni vál. püskököt, kalocsai káptalani helynököt és kanonokot szatmári püspökké kinevezte. Az új püspök hivatali beiktatása a jövő év április havában fog megtörténni.

* **Kinevezések.** A dohányjövédéki központi igazgatóság Gerevics András munkácsi gyártási ügyelőhelyettes, rendes ügyelővé nevezte ki. — A honvédelmi miniszter Deák Lajost, a II. honvéd gyalog ezredhez gyógyszerész járulnökká nevezte ki. — Beregvármegye főispánja Bodolay Sándor vármegyei irnokot, alispáni iktatóvá nevezte ki. — Beregvármegye főispánja Szent-Imeréy Tamás volt m. kir. honvédhadnagyot Beregvármegyéhez árszéké kiadová, Lakatos Bertalan díjnokot pedig az alsóvercekei főszolgabírói hivatalhoz járási irnokká kinevezte.

* **Segédlelkész választás.** A beregszászi ev. ref. egyház presbitériuma október hó 29-én tartott ülésében a második segéd-

lelkész hitoktatói állásra egyhangulag Sinka Gyula, segéd lelkészt választotta meg. Sinka Gyula a sárospataki iskolának volt jeles növendéke, s majd a theologiai tanfolyam végeztével főiskolai szenior és theol. s. tanár. Az új s. lelkész — hitoktató november 1-én foglalta el hivatalát.

* **Emlékkünnep.** A reformáció megindításának 388-ik évfordulóját mult hó 28-án ünnepelte a helybeli ev. ref. egyház. A jelzett napon K a 11 ó s Tivadar lelkész tartott magvas egyházi beszédet, szépen méltatva a nagy nap jelentőségét.

* **Cimadományozások.** A király Beregvármegye törvényhatósági m. kir. állatorvosának, Király Jenőnek a főállatorvosi címet adományozta. — A király Balla Gábor munkácsi 11. honvéd gyalogezredbeli I. o. százados népfelkelő nyilvántartó tisztnak nyugalomba vonulása alkalmából a címzetes őrnagy jelleget díjmentesen adományozta. — A király Boronkay Gyula miniszteri számvizsgálónak a hegyvidéki kirendeltség tagjának a számtanácsosi címet adományozta.

* **Berendelés.** A főispán Peknik Lajos alsóvercekei járási irnokot központi irnokká berendelte.

* **Jótekonyság.** Schönborn Károlyné grófnő a munkácsi közkórház részére egy 1000 korona értékű takaréktűzhelyet adományozott.

* **Halálozások.** Kemecsei Kemechey Ferenc Munkács város állatorvosa, 1848-49-ik évi Sándor huszár 77 éves korában házassága 40-ik évében október 26-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése október 27-én volt. — Döme Gyula m. kir. tsvzéki irodatiszt, volt 48-as honvéd okt. 28-án Beregszászban elhunyt. Temetése okt. 29-én volt. — Genszky István ny. kir. adótárnok október 19-én 76 éves korában meghalt Munkácsban október 21-én temették.

* **Az új orgonáról.** A beregszászi ev. ref. egyház temploma részére a pécsi Angster I. és fia által felvállalt új orgona építésének befejezése pár nap alatt megtörténni. Az egyháztanács okt. 28-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy a munka feltűlvizsgálására szakértőül Hodossy Béla sárospataki áll. tanítóképezdei igazgatót és Beko Antal, hajduböszörményi ev. ref. kántor orgonistát, az e téren kiváló szakférfiakat, kéri fel. Az ünnepélyes felavatás idejéről és az ezzel kapcsolatos ünnepekről később adunk hírt.

* **Államtudományi doktorátus.** Linner Jenő jogszigorló, Linner Bertalannak, a „Beregszászi Hitelintézet“ ny. vezérigazgatójának fia. a mult héten a kolozsvári tudomány egyetemen államtudományi doktorátust tett.

* **Fafaragó házi ipar a hegyvidéken.** A hegyvidéki kirendeltség a hegyvidéki nép fölsegítése céljából összeköttetésbe lépett egy fővárosi faárugyárral, a melynek háziipar útján előállítható gazdasági faipari cikkeket fog szállítani. A fővárosi gyár közölni fogja szükségleteit a kirendeltséggel, a mely aztán a szükségletet a hegyvidéki néppel fogja előállíttatni: Igy legközelebb 5000 drb. targonca alkatrész s 200 000 drb. zászló lándzsa (talán választás következik? Szerk.) előállítására kapott megbízást. E szükséglet előállításában részt vehetnek a munkácsi bodnárók fafaragók s esztergályosok is. Örömmel adjuk közre ezt a hírt, a mely a kis emberek boldogulását jelzi.

* **Lezuhant a vasuti hidról.** Október 29-én az esteli órákban Demjén János 57 éves, bótrágyi lakos a vasuti sinek mentén igyekezett Bányuból haza felé. Valószínűleg ittas állapotban lehetett, mert egy vasuti hidnál a töltésről lezuhant és agyon zuzta magát. A vasuti őr már csak holttestét találta meg a szerencsétlenül járt embernek. A vizsgálatot megindították.

* **Jegyzők kongresszusa.** A községi és körjegyzők október 30-án tartották országos kongresszusukat. E kongresszuson a beregvármegyei jegyzők közül Balogh László derceni, Göncy László, bótrágyi és Molnár István vári jegyzők vettek részt.

* **Utmesteri kurzus.** Tíz vidéki városban december 1-én utmesteri kurzus nyílik meg. A kurzus két éves. Minden évben csak egyik évi van nyitva. 1906-ik évben tehát a második évi, melyre első sorban al-

kalmazáiban levő állami utmestereket, törvényhatósági (városi) utbiztosokat, az állami építészethez beosztott hivatali tisztakat veszik fel. A felvétel és iskola látogatás díjmentesen, ellátásukról a felvett jelentkezők maguk gondoskodnak.

* Az ügyvédi kamara köréből. A máramaroszi ügyvédi kamara közli, hogy Pataky Menyhért nyugalmazott törvényszéki bírót az ügyvédek lajstromába Beregszász székhellyel, Dr. Kovács Jenőt Munkács székhellyel felvette.

* Közgyűlés. A „Beregvármegyei Vizszabályozó és Ármentesítő Társulat” f. évi rendes közgyűlését november hó 14-én tartja Beregszászban.

*Egy munkás család szerencséje. Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztas vagyonghoz jutott. A szorgalmas derék családfő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindentűt zárt ajtókra talált munka híján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor ölt közt, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett család körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillérekkel osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a *Gaedicke A. budapesti bankház*, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolc nyolcadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsú kis embernek teremtett jólétet. 1—3

* Hirdetmény. A rendőrkapitányi hivatal közhírré teszi, hogy a közelgő országos baromvásár f. évi november 8-án reggeli 6 órakor kezdődik. A vásártérre ezen idő előtt állatjait senki fel nem hajthatja és a vásártéri korlátok ezen idő előtt ki nem nyithatók. A ki ezen rendelkezés ellen vét, kihágást követ el és megfelelően fog büntettetni. Ez az intézkedés azért volt szükséges, mert az eddigi eljárás az állatok egészségi megvizsgálását meggyújtotta.

* Hirdetmény. Azon eselédrtartó gazdák, kik eselédeiket eselédkönyv nélkül fogadták fel, a eselédrtörvény 73. §-a szerint 50 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők, Felhívom ennél fogva a eselédrtartó gazdákat, hogy olyan eselédeiket, kiknek szolgálati (eseléd) könyvük nincsen, ilyen könyveknek azonnali beszerzésére utasítsák, mert ezen körülményt november hó 1-étől kezdődőleg közvegemmel házról — házra járva ellenőriztetni — és azon szolgálatadó gazdákat, hol eselédkönyvvel el nem látott eseléd találtak, a törvény értelmében felelősségre vonni fogom. Ugyancsak figyelmeztetem a eselédrtartó gazdákat, hogy a eselédrtörvény 82. §-a értelmében, — kik arra iparengedéllyel bírnak. Városunkban két ilyen eselédrtörvény bírság engedéllyel, még pedig: Schvarec Jakab Árpád utca 22. szám alatt és Herskóvics Sámuel Boeska-utca 10 szám alatt. Ezek rendőrhatalósági ellenőrzés alatt állanak és a eselédrtörvény szabályszerű nyilvántartást vezetnek, az így elfogadott eselédeket tehát a rendőrkapitányi hivatalban bejelenteni nem kell, míg a közvetlenül és nem eselédrtörvény útján elfogadott idegen, nem beregszászi illetőségű eselédeket, a gazdák illetve munkaadók tartoznak a szolgálatba lépéstől számított 48 óra alatt a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni. Ezen szabály meg nem tartása kihágást képez és a rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendelet 11. §-a értelmében 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy megfelelő elzárással büntetendő. Végül közhírré teszem, hogy a szabályrendeletben a eselédrtörvény szerzők által szedhető díj a következőkben van megállapítva: Elhelyezési díjak: a eselédrtől három óra 50 fillér, félére 60 fillér, egy évre 1 korona; a g a z d á t ó l: három óra 1 kor. félére 1 kor. 50 fill., egy évre 2 kor. 40 fillér. Ezen díjknál magasabbat

a eselédrtörvény szerzők nem szedhetnek és ha többet szednének, a rendőrkapitányságnál feljelentendők. Beregszász, 1905. október hó 21. Horváth, h. rendőrkapitány.

* A választás előtt. Itt az igazi pillanatot választani! Nem politikailag, nem a választási bárcát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedelmes út a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz: Ott hol a szerencse istennője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest Zoltán utca 16. A XVI-ik sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy 31379 sz. 200 000 koronát, egy negyedre 3566 sz. 80.000 koronát és rövid idővel ez előtt 400.000 koronás és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 koronás stb. stb. nyereményeket. — Mindenkinek megvan a szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni, de ezek dusan jutalmaztatnak. — Sorsjegyeket a közel XVII. sorsjátékokra egy egész 12—, fél 6—, negyed 3—, nyolcad 1² korona. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek. 1—4

CSENDELET.

Fizetések.

Azt mondják, hogy az ügyvezető miniszter ur az alispánok, szolgabírák és végrehajtók pénzbeli fizetését természetben szolgáltató búza és must, tengeri és karalábé, ocsu és kétszeres életneműekre akarja változtatni. E nagy horderejű reform, megvalósítására az országban virágzó külföldi hitelezetek behivatalnokainak a hitelekkel szemben fennálló kellemetlen helyzete indította a miniszter urat. A tervezet szerint ezután az egyházi hivatalnokok fogják élvezni az alispáni és szolgabírói fizetéseket, azért mert időtlen idők óta szedgetvén hivaiktól a külföldi életnemű járandóságokat: e tarka foglalkozásba már ugyan belecsömörölhettek. Az említett megyei hivatalnok uraknak alkalmat akar szolgáltató az ügyvezető miniszter ur arra nézve, hogy a néppel a maga igazi, hamisítatlan mivoltában megismerkedhessenek. Mert egészen más dolog az, ha az illető honpolgár mint mezei kártevő áll a szolgabíró előtt, vagy pedig mint egyháztól beszéltető az egygyed búzát és egygyed gabonát.

Ez tehát t. i. a néppel való közvetlenebb érintkezés az egyik oka az említett tervezetnek.

A másik ok pedig az, hogy az egyházi hivatalnokoknak elégtétel adassék azért a sok mulasztásért, melyet velök szemben a felséges néppel kint levő restanciájuk behajtásánál tanúsítottak az illető polgári közegek. Ezzel természetesen az egyházi hivatalnokok jóakarátát célozza megnyerni a miniszter ur. En politikai elveim megőrzése mellett kész is vagyok minden jó dologbar segíteni őt.

De ha mindezekről eltekintünk is, méltányos, célszerű és igazságos dolog, hogy a kinek hatalmat adott a törvény a exekválásra és licitálásra annak fizessen a nép természetben, nem a könyörületet és krisztusi szelidséget hirdető papoknak. Ha a hirdetett ígéret hűvek akarunk maradni, sokurknak nem lesz mit aprítani a tejbe.

Ha a szolgabíró természetben fogja kapni a fizetését és nem kapja meg: elkötelezi a községi bírót, hogy vagyoni felelősség terhe alatt a hátralékot hozzá szállítsa be. És a bíró befogja szállítani. Most pedig a községi bíró a listára ráírja, hogy a behajtást megpróbálta, de nem sikerült. És ezt elhiszi neki az alispán is, a szolgabíró is. Ekkor jön a végrehajtó munkája. Ettől a munkától megkímélhetné a vármegye a népet. Csak tessék komolyan elkötelezni a községi bíróságot kötelessége teljesítésére. Amit a végrehajtó megtesz, épen úgy megtudja tenni a községi bíróság is, sőt még jobban. Ez minden adózót ismer. Tudja, hogy ki milyen vagyoni állapotú, hol lehet szigorúan vagy enyhén fellépni!

A miniszter ur továbbá azt is tervezi, hogy a hátralékok kimutatása nem az egy-

házi előjárások tetszése szerint történjék, hanem hivatalból legyenek kötelesek az illetők annak betérjesztésére. Ekkor nem fogják kárhozható papokat a hiva Mert tudvalevő, hogy minden kellemetlen dologért a papokat okolják. Az egyháztanácsosok mindent a pap nyakába tolnak. Ha törvényben lesz kimondva, hogy mindennemű hátralék kimutatandó és beküldendő az illető hatósághoz, mindjárt másként lesz.

Ezek volnának az egyházi élet terén megvalósítandó tervei az ügyvezető miniszter urnak, csak ugy ne járjunk vele, mint az egyszeri ember a telefonnal, kérdezte tőle a komája, hogy látott e már telefont? Nem láttam, mondja a koma.

— En már láttam tavaly egyet S úrnyögnön — válaszol az illető, — de azt mondják, az se a volt. Turul.

KÖZÉRDEK.

A beregvármegyei gazdasági egyesület figyelmébe. Késsé későn jutott tudomásunkra a dolog, de a jövőre való tekintettel nem tartjuk feleslegesnek most sem felhívni az illetékes körök figyelmét arra, hogy a Nyirben termelt s a mi hegyvidékünk természetével egy napon nem is említhető esemege szőlőt Vnamény felől nap nap mellett szállítják a beregszászi állomásra s ott mint beregszászi szőlőt adják fel továbbszállítás végett. Kétségtelen, hogy ez szőlőszállításunk és kereskedelmünk kárára van s így nem fog ártani, ha ugy most (ha még mindig fordulna ilyen elő) mint a jövőben nem fog ártani, ha e visszaélés megszüntetésére erőlyes lépéseket fognak tenni.

Feladési hirdetmény.

A maszárfalvai gk egyház erdejéből az 1905. évi 24894. I/A-2. sz. F. M. rendelettel kihasználásra engedélyezett 57 k. holdon kijelölt 1930 drb. tölgyfa 1890 m³ mü- és 1228 m³ tűzifa-, valamint 57 drb. bükk és egyéb fatörzs 35 m³ tűzifa tartalommal Maszárfalva községben a gk. iskola helyiségében tartandó **második nyilvános szó- és írásbeli ajánlatokkal egybekötött árverésen 1905. évi november hó 24-ik napján d. e. 11 órakor** a legtöbbet ígérőnek elfog adadni.

Kikiáltási ár 31382 K. azaz Harmincegyezerháromszáznyolevankét korona.

A 10% bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok szóbeli árverés kezdete előtt az árverést vezető elnök kezéhez beadható. Ezen zárt ajánlatokba beírandó, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

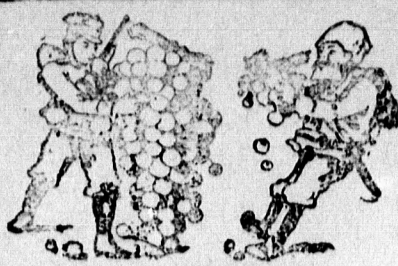
Utó, valamint távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek alólirottánál és a beregszászi m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Árverés eredménytelensége esetében utólagos jóváhagyás reményében ugyanakkor és ugyanott feltételes alku tárgyalás útján nyilvános eladás fog megkíséreltetni, mely azonban csakis illetékes felsőbb hatóságok elbírálása után válik érdemlegessé illetve jogerőssé.

Maszárfalva, (Bereg) 1905. évi november hó 1.

Gör. kath. egyház-gondnokság.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyári folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első

Szőlőoltványtelep

(Tulajd.: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 103 N.-Küküllőmegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözték s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve. 4-20

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy intézetünknel elhelyezett betétek után, a kamatlábat f. évi november 1-től további intézkedésig, 4°-ról 4¹/₂^o-ra emeljük fel.

Beregszász, 1905. okt. 25.

A Beregmegyei Gazdasági bank r. t. igazgatósága.

FOGADÓ Országos vendéglős és pincérszak-közöny. Legelterjedtebb és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, VIII. kerület Kerepesi-ut 13. szám.**

Kolbász

azonnal ehető, vagy főzni való 192, pörkölt bőrtű szalonnák elsőrendű zsirnak 168, sós fehér vastag 168, vékony 168, füstölt vastag 176, vékony 176, debreceni paprikás szalonna 184, pácolt fokhagymás paprikás szalonna 200, pácolt sovány szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldalas 160 fillér. A főnti árak szállító levele és csomagolása ingyen. Elsőrendű házi zsír 176, hozzá szelencék: 5 kgros 110, 10 kgros 148, 25 kgros 280; az árak fillérekben értendők. Árúim árai, melyek gyakran változó, e helyen minden számban **kolbász** cím alatt található. Szállítja: **Balczár** kiviteli üzlete Nyiregyháza.

Huzás már
nov. 23.

Huzás már
nov. 23.

Óriási szerencse Gaedicke-nél!!!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol **GAEDICKE** egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 62551 sz.,

háromszor a nagy főnyereményt **40.000** koronát a 11119 számra,
40.000 „ „ 28916 „
40.000 „ „ 33464 „

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom à 600.000, 1 nyeremény à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 50.000, 40.000, 5 à 30.000 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000, 67 à 5000 stb. stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolcad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész sorsjegy
1.50	3.—	6.—	12 korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki huzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11. szám,

Sorsjegyek kaphatók: **GRÜNSTEIN SOMA** fűszerkereskedőnél Beregszász.

Huzás már
nov. 23.

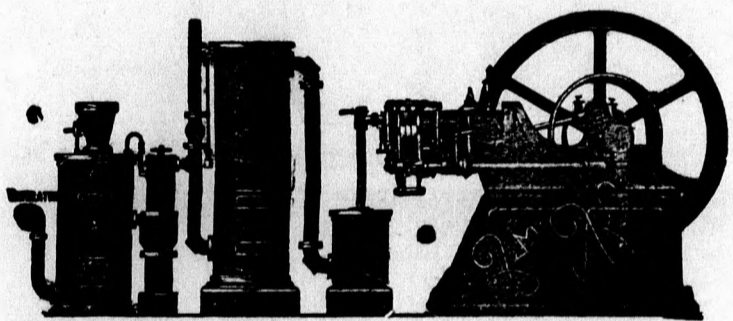
Huzás már
nov. 23.

Pénz

ékszerekre, értékpapírokra és minden elfogadható tárgyra. Bárhol elzálogosított tárgyakat magamhoz váltok és azokra magasabb kölcsönt a legolcsóbb kamatok mellett adok **Mór Jakabné.**

zálog kölcsön int. Árpád-u. 23.

A Bereg megyei Központi Takarékpénztár részvény társaság közhirre teszi, hogy olcsó kamatláb mellett, a bor minőségének megfelelő lehető magas **bor előlegeket ad.**

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST VI. Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntöde Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és loccomobilok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. Üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetésárjegyzék ingyen.

Az eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnévnek s mindenütt közkeveltségnek örvendő

tűzálló fehér chamotte-agyagból gyártott

kiváló minőségű diszes kiállítású

cserépkályháit és

KANDALLÓIT

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák használhatóságáért és jószágáért feltétlen felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőnk és raktárunk **MARKOVICS JÓZSEF** urnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt. — Képviselőnk kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

Regi kályhák átrakása és javítása jutányosan eszközölködtetnek.

„ANGYAL”
gyöngyvírág krém

Hozzávaló szappan 1 kor. **ra 1 korona.**

Szeplőt, májfoltot és mindennemű arc-tisztátalanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG CRÉM;
a bőrnök fehér, üde színt kölcsönöz

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal” gyógyszerárában, Beregszász (Bocskay-utca)

Ára 1 korona.

Gyöngyvírág hűlgypor 1 kor.

„ANGYAL”
gyöngyvírág krém

Hirdetmény.

A beregszászi ev. ref. egyház kálvintéri áruccsarnokában 5/a. és 6. sz. a levő **bolttok** 1905. január 1-től számított 5 évre 1905. évi november hó 14-én d. u. 3 órakor az egyházigazgatási hivatal helyiségében tartandó nyílt árverés útján bérbe fognak adatni.

Az 5/a. sz. boltra nézve a kikiáltási ár évi 410 kor., bánatpénz annak 20%-ja.

A 6. sz. boltra nézve kikiáltási ár évi 400 kor., bánatpénz annak 20%-ja.

Részletes feltételek a lelkeszi hivatalnál tekinthetők meg.

Kallós Tivadar,

lelkész.

Cseh Sándor,

1—2

gondnok.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. BUDAPEST, VI. Ó-utca 6.

a m. királyi szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgőnycim: Folyó számla: Pesti magyar keresk. Sárkányok Budapest. banknál és a m. k. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzemmel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek

amortizációs kölcsönt kaphatnak

Háztulajdonosok és földbirtokoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle előleges jutalékot nem kérek ugyszintén minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek. **Sárkány S. Bankháza** BUDAPEST, VI. Ó-UTCA 6. 25 év óta tvszékileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztositom, minden nyeresémet azonnal kifizetek.

A következő szerencseszámokat ajánlom, mert ezek nagy nyeresémmel még nem lettek kisorsolva:
2979 12128 12953 16065 35733 44596
51325 58762 80847 99191 101560 105655

Kivágandó

Megrendelő-lap.

Sárkány S. bankháza Budapest,
IV. Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a ..... számú ..... szegyet és ennek árát .....
Kérem utárvényt

A nem kívántat tessék áthuzni

Név:

Lakhely u. p. ....